

V Bruseli 22. októbra 2024
(OR. en)

14715/24

Medziinštitucionálny spis:
2024/0234(COD)

CODEC 1962
ECOFIN 1172
RELEX 1315
COEST 567
FIN 931
PE 235

INFORMAČNÁ POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o zriadení Mechanizmu spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu a poskytnutí výnimočnej makrofinančnej pomoci Ukrajine – výsledok prvého čítania v Európskom parlamente (Štrasburg, 21. až 24. Októbra 2024)

I. ÚVOD

Výbor stálych predstaviteľov 9. októbra 2024 potvrdil, že ak Európsky parlament schváli uvedený návrh Komisie bez pozmeňujúcich návrhov, Rada schváli pozíciu Európskeho parlamentu.

Spravodajkyňa Karin KARLSBROVÁ (Renew, SE) predložila 15. októbra 2024 v mene Výboru pre medzinárodný obchod (INTA) správu s cieľom prevziať návrh Komisie.

II. HLASOVANIE

Parlament prijal 22. októbra 2024 svoju pozíciu v prvom čítaní, ktorou prevzal návrh Komisie. Táto pozícia sa uvádza v jeho legislatívnom uznesení.

Rada by preto mala byť schopná schváliť pozíciu Európskeho parlamentu uvedenú v prílohe k tejto poznámke, čím by sa pre obe inštitúcie ukončilo prvé čítanie.

Legislatívny akt by sa následne prijal v znení, ktoré zodpovedá pozícii Európskeho parlamentu.

P10_TA(2024)0021

Zriadenie Mechanizmu spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu a poskytnutie výnimočnej makrofinančnej pomoci Ukrajine

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 22. októbra 2024 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zriadení Mechanizmu spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu a poskytnutí výnimočnej makrofinančnej pomoci Ukrajine (COM(2024)0426 – C10-0106/2024 – 2024/0234(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2024)0426),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 212 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C10-0106/2024),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na rozpočtové posúdenie Výborom pre rozpočet,
 - so zreteľom na záväzok zástupcu Rady, vyjadrený v liste z 9. októbra 2024, schváliť pozíciu Európskeho parlamentu v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na články 60 a 58 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na list od Výboru pre zahraničné veci,
 - so zreteľom na správu Výboru pre medzinárodný obchod (A10-0006/2024),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní;
 2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
 3. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 22. októbra 2024 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/... o zriadení Mechanizmu spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu a poskytnutí výnimočnej makrofinančnej pomoci Ukrajine

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 212,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom¹,

¹ *Pozícia Európskeho parlamentu z 22. októbra 2024.*

keďže:

- (1) Od začiatku nevyprovokovanej a neodôvodnenej útočnej vojny Ruska proti Ukrajine 24. februára 2022 Únia, jej členské štáty a európske finančné inštitúcie zmobilizovali bezprecedentnú podporu pre hospodársku, sociálnu a finančnú odolnosť Ukrajiny. Táto podpora kombinuje podporu z rozpočtu Únie vrátane výnimočnej makrofinančnej pomoci a podporu zo strany Európskej investičnej banky a Európskej banky pre obnovu a rozvoj, plne alebo čiastočne zaručenú rozpočtom Únie, ako aj ďalšiu finančnú podporu od členských štátov.
- (2) Poskytnutie makrofinančnej pomoci zo strany Únie vo výške až 18 miliárd EUR podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2463² sa považovalo za primeranú reakciu na medzeru Ukrajiny vo financovaní na rok 2023 a pomohlo zmobilizovať značný objem finančných prostriedkov od iných darcov a medzinárodných finančných inštitúcií. Išlo o hlavný faktor, ktorý prispel k makroekonomickej a finančnej odolnosti Ukrajiny v dôležitom momente.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2463 zo 14. decembra 2022, ktorým sa zriaďuje nástroj na poskytovanie podpory Ukrajine na rok 2023 (makrofinančná pomoc +) (Ú. v. EÚ L 322, 16.12.2022, s. 1).

- (3) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/792³ sa 29. februára 2024 zriadil Nástroj pre Ukrajinu ako výnimočný strednodobý nástroj, ktorý spája dvojstrannú podporu poskytovanú Úniou Ukrajine a zabezpečuje koordináciu a efektívnosť (ďalej len „Nástroj pre Ukrajinu“). Nástroj pre Ukrajinu pomáha v období 2024 až 2027 riešiť jej finančné potreby, prispieva k jej potrebám v oblasti obnovy, rekonštrukcie a modernizácie a zároveň podporuje reformné úsilie Ukrajiny ako súčasť jej cesty k prístúpeniu k Únii. Nástrojom pre Ukrajinu sa realizuje neochvejný záväzok Únie poskytovať Ukrajine a jej obyvateľom pokračujúcu finančnú podporu.
- (4) Útočná vojna Ruska proti Ukrajine spôsobila na Ukrajine obrovské škody, pričom náklady na obnovu a rekonštrukciu sa k 31. decembru 2023 odhadovali na 486 miliárd USD. Ukrajina okrem toho stratila prístup na medzinárodné finančné trhy a zaznamenala výrazný pokles verejných príjmov, zatiaľ čo verejné výdavky sa výrazne zvýšili. V tejto súvislosti možno predpokladať značné potreby financovania na nadchádzajúce roky.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/792 z 29. februára 2024, ktorým sa zriaďuje Nástroj pre Ukrajinu (Ú. v. EÚ L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

- (5) Medzinárodný menový fond (ďalej len „MMF“) sa 30. marca 2023 dohodol s Ukrajinou na štvorročnom programe v rámci rozšírenej fondovej facility (ďalej len „EFF“) vo výške 15,6 miliardy USD, ktorého cieľom je udržať v čase výnimočne vysokej neistoty hospodársku a finančnú stabilitu, obnoviť udržateľnosť dlhovej služby a podporovať reformy, ktoré sú zamerané na obnovu Ukrajiny v povojnovom období. Program MMF je spolu so zárukami financovania poskytnutými vedúcimi predstaviteľmi skupiny G7, Úniou a inými darcami určený na riešenie potrieb Ukrajiny v oblasti financovania platobnej bilancie a obnovu strednodobej vonkajšej životaschopnosti. Ukrajina doteraz v rámci EFF úspešne dokončila štyri preskúmania programov, čím zdôraznila pevný záväzok ukrajinských orgánov vykonávať reformy a obozretnú tvorbu politiky. MMF v základnom scenári odhaduje, že celková medzera vo financovaní počas programového obdobia MMF predstavuje 121,9 miliardy USD.

- (6) Vzhľadom na mimoriadne zvýšenú neistotu týkajúcu sa vyhliadok v súvislosti so situáciou na Ukrajine predložil MMF pri príležitosti štvrtého preskúmania programu v rámci EFF aktualizovaný pesimistický scenár, v ktorom sa zohľadňuje hospodársky otras v dôsledku intenzívnejšej vojny smerujúcej do roku 2025. Podľa uvedeného pesimistického scenára by sa medzera vo financovaní mohla v dôsledku nepriaznivého vplyvu na náladu v ekonomike, migrácie, rastúceho tlaku na dodávky energie, oslabenia vývozných kapacít a najmä výdavkov na obranu zvýšiť počas programového obdobia MMF na 140,7 miliardy USD. Ukrajina musí v dôsledku pokračujúcej intenzívnej vojny a škôd na jej kritickej civilnej infraštruktúre spôsobených intenzívnejšími rozsiahlymi útokmi Ruska mobilizovať značné dodatočné zdroje na svoje rozpočtové a dlhodobé priority v oblasti obnovy a rekonštrukcie. V dôsledku toho a vzhľadom na to, že zostávajúca medzera vo financovaní je stále vyššia ako zdroje, ktoré už Únia, iní darcovia a medzinárodné finančné inštitúcie vrátane MMF poskytli, by Únia mala naďalej primerane reagovať na tento vývoj.

- (7) Vedúci predstavitelia skupiny G7 vo svojom komuniké prijatom 14. júna 2024 v Apúlii opätovne potvrdili svoju neochvejnú podporu Ukrajine a svoje pevné odhodlanie pomáhať jej pri uspokojovaní naliehavých krátkodobých finančných potrieb, ako aj podporovať jej dlhodobé priority v oblasti obnovy a rekonštrukcie. Na uvedený účel vedúci predstavitelia skupiny G7 oznámili spustenie iniciatívy s názvom „Poskytnutie úverov pre Ukrajinu urýchlujúce využitie mimoriadnych príjmov“ (Extraordinary Revenue Acceleration Loans for Ukraine), ktorej cieľom je sprístupniť Ukrajine do konca roka 2024 dodatočné finančné prostriedky vo výške približne 50 miliárd USD na vojenské a rozpočtové potreby a potreby v oblasti rekonštrukcie. Vedúci predstavitelia skupiny G7 oznámili svoj zámer poskytnúť finančné prostriedky, ktoré budú splácané z budúcich tokov mimoriadnych príjmov plynúcich z imobilizácie ruských štátnych aktív držaných v Unii a iných príslušných jurisdikciách.

- (8) Európska rada vo svojich záveroch z 27. júna 2024 vyzvala Komisiu, vysokého predstaviteľa a Radu, aby popri riešení všetkých relevantných právnych a finančných aspektov pokročili v ich práci, ktorej cieľom je poskytnúť – spolu s partnermi zo skupiny G7 v súlade s tým, čo vedúci predstavitelia skupiny G7 prediskutovali, – Ukrajine do konca roka dodatočné finančné prostriedky vo forme úverov, ktoré budú splácané z budúcich tokov mimoriadnych príjmov, aby sa tak podporili súčasné a budúce vojenské a rozpočtové potreby Ukrajiny a jej potreby v oblasti rekonštrukcie. Európska rada takisto uviedla, že v súlade s právom Únie by aktíva Ruska mali zostať imobilizované dovtedy, kým Rusko neukončí útočnú vojnu proti Ukrajine a nenahradí jej škody spôsobené touto vojnou.

- (9) V súvislosti s pokračujúcou útočnou vojnou Ruska proti Ukrajine je potrebné zabezpečiť, aby sa Ukrajine poskytovala dostatočná a nepretržitá finančná podpora. Na tento účel by sa mal zriadiť Mechanizmus spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu (ďalej len „mechanizmus“), v rámci ktorého sa Ukrajine poskytne nenávratná finančná podpora s cieľom pomôcť jej pri splácaní úverov poskytnutých na jej podporu. Prostriedky mechanizmu by mali pochádzať aj z budúcich tokov mimoriadnych príjmov plynúcich z imobilizovaných ruských aktív a mali by sa pravidelne vyplácať Ukrajine na účely pokrytia istiny, úrokov a akýchkoľvek iných súvisiacich nákladov spojených s úvermi. Okrem toho, aby mohla Únia priamo pomáhať Ukrajine uspokojovať jej finančné potreby, mala by Ukrajine poskytnúť výnimočnú makrofinančnú pomoc vo forme úveru (ďalej len „úver v rámci makrofinančnej pomoci“), ktorý sa má podporiť z mechanizmu.
- (10) Rada 21. mája 2024 prijala rozhodnutie (SZBP) 2024/1470⁴, ktorým sa zmenilo rozhodnutie Rady 2014/512/SZBP⁵. V odôvodnení 28 rozhodnutia (SZBP) 2024/1470 sa uvádza, že reštriktívne opatrenia spojené so zákazom transakcií súvisiacich so správou aktív a rezerv Centrálnej banky Ruska by mali zostať v platnosti dovtedy, kým Rusko neukončí útočnú vojnu proti Ukrajine a nenahradí Ukrajine škody spôsobené touto vojnou.

⁴ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2024/1470 z 21. mája 2024, ktorým sa mení rozhodnutie 2014/512/SZBP o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L, 2024/1470, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1470/oj>).

⁵ Rozhodnutie Rady 2014/512/SZBP z 31. júla 2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 229, 31.7.2014, s. 13).

- (11) Rada 21. mája 2024 prijala nariadenie (EÚ) 2024/1469⁶, ktorým sa zmenilo nariadenie Rady (EÚ) č. 833/2014⁷. Nariadením (EÚ) 2024/1469 nadobúdajú účinnosť určité opatrenia stanovené v rozhodnutí (SZBP) 2024/1470. Uvedené opatrenia zahŕňajú pravidlá stanovujúce, ako by sa čisté zisky vyplývajúce z neočakávaných a mimoriadnych výnosov centrálnych depozitárov cenných papierov v dôsledku vykonávania zákazu stanoveného v článku 1a ods. 4 rozhodnutia 2014/512/SZBP a v článku 5a ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 833/2014 majú aj prostredníctvom programov Únie financovaných z rozpočtu Únie nasmerovať na podporu Ukrajiny, a to v súlade s uplatniteľnými zmluvnými záväzkami a právom Únie a medzinárodným právom a v koordinácii s partnermi. Centrálna depozitára cenných papierov, ktoré majú v držbe aktíva a rezervy Centrálna banka Ruska v celkovej hodnote presahujúcej 1 milión EUR, majú poskytnúť Únii finančný príspevok, ktorý zodpovedá 99,7 % čistých ziskov pochádzajúcich z imobilizácie ruských štátnych aktív a ktoré sa kumulujú od 15. februára 2024.

⁶ Nariadenie Rady (EÚ) 2024/1469 z 21. mája 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 833/2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L, 2024/1469, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1469/oj>).

⁷ Nariadenie Rady (EÚ) č. 833/2014 z 31. júla 2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 229, 31.7.2014, s. 1).

- (12) Finančný príspevok centrálnych depozitárov cenných papierov do Únie by sa mal poskytovať tak dlho, kým budú platiť reštriktívne opatrenia spojené so zákazom transakcií v súvislosti so správou aktív a rezerv Centrálnej banky Ruska, a mal by zostať v platnosti, kým Rusko neukončí útočnú vojnu proti Ukrajine a nenahradí jej škody spôsobené touto vojnou.
- (13) Rada ... [dátum prijatia tohto nariadenia] upravila na 95 % percentuálny podiel súm finančného príspevku, ktorý majú poskytnúť centrálne depozitáre cenných papierov a ktorý sa má použiť na podporu Ukrajiny prostredníctvom programov Únie v zmysle rozhodnutia 2014/512/SZBP. V ten istý deň Rada upravila pridelenie súm finančného príspevku hrađeného do rozpočtu Únie ako vonkajšie pripísané príjmy, ako sa stanovuje v prílohe XLI k nariadeniu (EÚ) č. 833/2014, a pridělila 100 % uvedeného príspevku na mechanizmus. Únia preto podnikla kroky potrebné na zabezpečenie ďalšieho využívania finančného príspevku pre mechanizmus.

- (14) Mechanizmus by malo byť možné podporiť poskytnutím mimoriadnych príjmov plynúcich z imobilizácie ruských štátnych aktív držaných v iných príslušných jurisdikciách než vÚnii. Na tento účel by do mechanizmu mali mať možnosť prispievať tretie krajiny alebo iní prispievatelia. Okrem toho by členské štáty mali mať možnosť prispievať do mechanizmu dobrovoľne, a to najmä z príjmov, ktoré dotknutému štátu plynú z imobilizácie ruských štátnych aktív. Takéto príspevky by mali predstavovať vonkajšie pripísané príjmy v súlade s článkom 21 ods. 2 písm. a), d) a e) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509⁸ (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“). Okrem toho by tretie krajiny mali mať možnosť priamo použiť mimoriadne príjmy plynúce z imobilizácie ruských štátnych aktív v rámci svojej jurisdikcie na zníženie potrieb splácania akéhokoľvek príslušného bilaterálneho úveru poskytnutého Ukrajine, čím sa podporí mechanizmus tak, že znížia celkovú úroveň podpory, ktorá by bola pre daný úver potrebná.

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (15) Podpora v rámci mechanizmu by mala byť k dispozícii na pokrytie celkovej sumy istiny, úrokov a akýchkoľvek iných súvisiacich nákladov spojených s úverom v rámci makrofinančnej pomoci, ktorý Ukrajina prijala podpisom dohody týkajúcej sa úveru v rámci makrofinančnej pomoci (ďalej len „dohoda o úvere v rámci makrofinančnej pomoci“), ako aj prostredníctvom bilaterálnych dohôd o úvere s bilaterálnymi veriteľmi konajúcimi pod záštitou iniciatívy skupiny G7 s názvom „Poskytnutie úverov pre Ukrajinu urýchľujúce využitie mimoriadnych príjmov“, ako sa stanovuje v komuniké vedúcich predstaviteľov skupiny G7 prijatom 14. júna 2024 v Apúlii.

- (16) Podpora v rámci mechanizmu by mala byť sprístupňovaná a poskytovaná tak, aby sa zabezpečil rovnaký prístup k prostriedkom tak pre bilaterálnych veriteľov, ako aj pre Úniu. Poskytovanie bilaterálnych úverov prostredníctvom sprostredkovateľa by nemalo brániť oprávnenosti takýchto úverov na účely tohto nariadenia. Nenávratná finančná podpora by sa mala prideľovať Ukrajine na účely splácania úveru v rámci makrofinančnej pomoci a oprávnených bilaterálnych úverov úmerne k podielu istiny príslušného úveru na celkovom súčte istiny úveru v rámci makrofinančnej pomoci s istinami všetkých oprávnených bilaterálnych úverov. Pridelené prostriedky by sa mali upraviť po tom, ako Ukrajina úplne splatí príslušné úvery vrátane úrokov a akýchkoľvek iných súvisiacich nákladov, a to takým spôsobom, aby sa všetky budúce prostriedky prideľovali na zostávajúce úvery úmerne k podielu istiny úveru v rámci makrofinančnej pomoci alebo podielu istiny oprávneného bilaterálneho úveru na celkovom súčte istín všetkých zostávajúcich úverov. Istina každého úveru by sa mala považovať za počiatočnú istinu prisľúbenú v príslušnej úverovej dokumentácii a nemala by zohľadňovať iné faktory, ako sú splatené sumy, dodatočné financovanie alebo akékoľvek kapitalizované sumy.

- (17) S cieľom zabezpečiť, aby mohli byť bilaterálne úvery, ktoré poskytujú bilaterálni veritelia, rýchlo a účinne podporované z mechanizmu, by Komisia mala bilaterálne úvery, ktoré poskytujú bilaterálni veritelia konajúci pod záštitou iniciatívy skupiny G7 s názvom „Poskytnutie úverov pre Ukrajinu urýchľujúce využitie mimoriadnych príjmov“ posúdiť a v prípade potreby ich schváliť ako oprávnené na podporu. Ak sú takéto bilaterálne dohody o úvere vo forme návrhu alebo ešte nenadobudli platnosť, Komisia by mala monitorovať nadobudnutie ich platnosti. S cieľom zabezpečiť včasné vyplatenie bilaterálnych úverov Ukrajine by sa bilaterálne dohody o úvere mali predložiť Komisii do 1. júna 2025 a mali by nadobudnúť platnosť do 30. júna 2025.
- (18) Uvoľnenie podpory v rámci mechanizmu by malo byť podmienené uzavretím dohody medzi Komisiou a Ukrajinou o podrobných ustanoveniach na vykonávanie mechanizmu a kladným posúdením – zo strany Komisie – žiadosti Ukrajiny o nenávratnú finančnú podporu. Ukrajina by mala Komisii poskytnúť informácie potrebné na zabezpečenie toho, aby mechanizmus podporoval bilaterálne úvery až do výšky celkovej sumy splatnej dotknutému bilaterálnemu veriteľovi. Výnimočne, a na základe riadne opodstatnených dôvodov, by Komisia mohla posudzovať aj žiadosti o platby predložené bilaterálnymi veriteľmi.

- (19) Okrem podpory v rámci mechanizmu by sa mal poskytnúť úver v rámci makrofinančnej pomoci, ktorého cieľom je podporiť makrofinančnú stabilitu na Ukrajine a zmierniť obmedzenia týkajúce sa vonkajšieho financovania Ukrajiny, najmä s cieľom pokryť jej finančné potreby. Vzhľadom na naliehavú povahu týchto finančných potrieb by mal byť úver v rámci makrofinančnej pomoci sprístupnený pred koncom roka 2024.
- (20) Úver v rámci makrofinančnej pomoci by mal poskytovať podporu vo forme úveru do výšky 35 miliárd EUR. Aby sa vyhovelo potenciálnym žiadostiam o podporu bilaterálnych úverov v rámci mechanizmu a zároveň zabezpečilo správne finančné riadenie podpory Únie disponibilnej podľa tohto nariadenia, výška úveru v rámci makrofinančnej pomoci by sa mala upraviť tak, aby sa zohľadnili bilaterálne úvery poskytnuté Ukrajine a schválené ako oprávnené v rámci mechanizmu, ako aj sumy istín uvedených v deklarovanych zámeroch tretích krajín oznámených Komisii pod záštitou iniciatívy skupiny G7 s názvom „Poskytnutie úverov pre Ukrajinu urýchľujúce využitie mimoriadnych príjmov“. Uvedená úprava by sa mala uskutočniť, ak celková suma všetkých úverov, v súvislosti s ktorými boli predložené žiadosti o podporu podľa tohto nariadenia, presahuje 45 miliárd EUR.

- (21) Podpora Ukrajine vo forme úveru v rámci makrofinančnej pomoci by mala predstavovať dodatočnú podporu, ktorá dopĺňa podporu Únie poskytovanú podľa Nástroja pre Ukrajinu. Komisia by sa mala vždy, keď je to možné, usilovať o to, aby Ukrajina čelila minimálnemu zaťaženiu spojenému s administratívou a predkladaním správ.
- (22) Podpora pUkrajine vo forme úveru v rámci makrofinančnej pomoci by sa mala sprístupniť pod základnou podmienkou, že Ukrajina bude naďalej zachovávať a rešpektovať účinné demokratické mechanizmy vrátane pluralitného parlamentného systému a právneho štátu a zaručí dodržiavanie ľudských práv vrátane práv osôb, ktoré patria k menšinám. Táto základná podmienka by sa mala vzťahovať aj na žiadosti o vyplatenie prostriedkov v rámci mechanizmu, pokiaľ súvisia s úverom v rámci makrofinančnej pomoci. Rovnaká základná podmienka sa vzťahuje aj na podporu poskytovanú podľa Nástroja pre Ukrajinu a Komisia by mala vykonať posúdenie týchto dvoch nástrojov spoločne.

- (23) Komisia by mala vo vhodných prípadoch náležite zohľadniť rozhodnutie Rady 2010/427/EÚ⁹ a úlohu Európskej služby pre vonkajšiu činnosť.
- (24) Úver v rámci makrofinančnej pomoci poskytnutý podľa tohto nariadenia by mal byť podmienený splnením politických podmienok, ktoré sa stanovujú v memorande o porozumení medzi Komisiou a Ukrajinou. Uvedené podmienky by mali byť v súlade s kvalitatívnymi a kvantitatívnymi krokmi uvedenými v prílohe k vykonávaciemu rozhodnutiu Rady (EÚ) 2024/1447¹⁰ a so všetkými jeho zmenami vykonanými pred prijatím memoranda o porozumení. Memorandum o porozumení by malo okrem toho zahŕňať záväzok Ukrajiny podporovať spoluprácu s Úniou v oblasti obnovy, rekonštrukcie a modernizácie ukrajinského obranného priemyslu v súlade s cieľmi programov Únie zameraných na obnovu, rekonštrukciu a modernizáciu ukrajinskej obrannej technologickej a priemyselnej základne a iných príslušných programov Únie. Mali by sa prijať aj kroky potrebné na zabezpečenie koordinácie a komplementárnosti bilaterálnych úverov vrátane úveru v rámci makrofinančnej pomoci s ostatnými darcami. V tejto súvislosti by sa ako už zavedené fórum pre takúto výmenu mala využívať platforma darcov pre Ukrajinu.

⁹ Rozhodnutie Rady 2010/427/EÚ z 26. júla 2010 o organizácii a fungovaní Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (Ú. v. EÚ L 201, 3.8.2010, s. 30).

¹⁰ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2024/1447 zo 14. mája 2024 o schválení posúdenia Plánu pre Ukrajinu (Ú. v. EÚ L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

- (25) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia a z dôvodov efektívnosti by Komisia mala byť v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011¹¹ splnomocnená rokovať o takýchto podmienkach s ukrajinskými orgánmi pod dohľadom výboru zástupcov členských štátov. Vzhľadom na potenciálne významný vplyv pomoci je vhodné, aby sa uplatnil postup preskúmania uvedený v nariadení (EÚ) č. 182/2011. Vzhľadom na výšku úveru v rámci makrofinančnej pomoci Ukrajine, by sa mal postup preskúmania uplatňovať aj na prijatie memoranda o porozumení, ako aj na akékoľvek zníženie alebo zrušenie úveru v rámci makrofinančnej pomoci.
- (26) Uvoľnenie jedinej splátky, ktorá sa vypláca vo forme úveru v rámci makrofinančnej pomoci, by malo byť podmienené kladným posúdením žiadosti o finančné prostriedky, ktorú predložila Ukrajina, zo strany Komisie. Posúdením politických podmienok stanovených v memorande o porozumení by nemalo byť dotknuté posúdenie splnenia podmienok harmonizovaných podľa iných programov a nástrojov Únie.

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (27) Komisia by vzhľadom na zásadu správneho finančného riadenia a s cieľom uľahčiť riadenie likvidity ukrajinskými orgánmi a zabezpečiť predvídateľnosť mala zabezpečiť, aby sa tranže úveru v rámci makrofinančnej pomoci vyplácali v priebehu rokov 2024 a 2025 a aby sa v čo najväčšej možnej miere zabránilo výrazným odchýlkam vo vyplácaných sumách medzi jednotlivými trimestrami. Vyplácanie týchto tranží by malo byť vo vhodných prípadoch zosúladené s harmonogramom vyplácania úveru alebo nenávratnej finančnej podpory v rámci piliera I Nástroja pre Ukrajinu. Okrem toho je vhodné stanoviť možnosť prehodnotiť potreby financovania Ukrajiny a znížiť alebo zrušiť podporu vo forme úveru v rámci makrofinančnej pomoci, ak sa tieto potreby počas obdobia dostupnosti podpory vo forme úveru v rámci makrofinančnej pomoci v porovnaní s pôvodnými prognózami zásadne znížia.

- (28) Dohoda o úvere makrofinančnej pomoci, ktorá sa má uzavrieť medzi Komisiou a ukrajinskými orgánmi, by mala obsahovať ustanovenia, ktoré sú v súlade s právami, zodpovednosťami a povinnosťami stanovenými v rámcovej dohode v rámci Nástroja pre Ukrajinu uvedenej v článku 9 nariadenia (EÚ) 2024/792 podpísanej medzi Úniou a Ukrajinou a ktorá nadobudla platnosť 20. júna 2024. Tým sa zaistí účinná ochrana finančných záujmov Únie v súvislosti s úverom v rámci makrofinančnej pomoci a stanovia sa vhodné opatrenia týkajúce sa predchádzania a boja proti podvodom, korupcii a všetkým ďalším nezrovnalostiam súvisiacim s uvedenou pomocou. Takisto sa tým v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách umožní udelenie potrebných práv a prístupu Komisii, Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF), Európskemu dvoru audítorov a prípadne Európskej prokuratúre, a to aj zo strany tretích strán zapojených do implementácie finančných prostriedkov Únie počas obdobia dostupnosti úveru v rámci makrofinančnej pomoci, ako aj po ňom. Ukrajina by mala v súlade s postupmi stanovenými v rámcovej dohode takisto oznamovať Komisii nezrovnalosti týkajúce sa používania finančných prostriedkov.

- (29) V kontexte finančných potrieb Ukrajiny je vhodné organizovať finančnú pomoc v rámci diverzifikovanej stratégie financovania stanovenej v článku 224 nariadenia o rozpočtových pravidlách a zriadenej ako jednotná metóda financovania, od ktorej sa očakáva, že zvýši likviditu dlhopisov Únie a atraktivnosť a nákladovú efektívnosť emisie dlhopisov Únie.

- (30) Odchyľne od článku 31 ods. 3 druhej vety nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947¹², finančné záväzky vyplývajúce z úveru v rámci makrofinačnej pomoci by nemali byť podporované zárukou pre vonkajšiu činnosť zriadenou nariadením (EÚ) 2021/947. Podpora vo forme úveru v rámci makrofinačnej pomoci by mala predstavovať finančnú pomoc v zmysle článku 223 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách. Vzhľadom na to, že finančná pomoc poskytovaná z úveru v rámci makrofinačnej pomoci je k dispozícii v roku 2024 a je schválená v súlade s článkom 223 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách, je vhodné, aby sa záruka na úver v rámci makrofinačnej pomoci Ukrajine mobilizovala nad rámec stropov viacročného finančného rámca (ďalej len „VFR“) a do výšky stropov uvedených v článku 3 ods. 1 a 2 rozhodnutia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053¹³ v súlade s článkom 2 ods. 3 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093¹⁴. Pri posudzovaní finančných rizík a rozpočtového krytia by sa na podporu vo forme úveru v rámci makrofinačnej pomoci, ktorá sa má zaručiť nad rámec stropov VFR, nemali tvoriť žiadne rezervy a odchyľne od článku 214 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách by sa nemala stanoviť žiadna miera tvorby rezerv.

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 z 9. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa, mení a zrušuje rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 466/2014/EÚ a zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1601 a nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Ú. v. EÚ L 209, 14.6.2021, s. 1).

¹³ Rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 zo 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie a o zrušení rozhodnutia 2014/335/EÚ, Euratom (Ú. v. EÚ L 424, 15.12.2020, s. 1).

¹⁴ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 11).

- (31) Vzhľadom na zložitú situáciu, v ktorej sa Ukrajina nachádza, spôsobenú útočnou vojnou Ruska, a s cieľom podporiť Ukrajinu na jej ceste k dlhodobej stabilite je vhodné, aby Únia poskytla Ukrajine úver v rámci makrofinančnej pomoci za veľmi výhodných podmienok a s dostatočne dlhým trvaním, čo umožní poskytnutie záruky nad rámec stropov VFR.
- (32) Podporu Únie Ukrajine podľa tohto nariadenia by mala riadiť Komisia.
- (33) S cieľom zabezpečiť, aby Európsky parlament a Rada mohli sledovať vykonávanie tohto nariadenia, Komisia by ich mala pravidelne informovať o vývoji v súvislosti s podporou Únie Ukrajine podľa tohto nariadenia a poskytovať im príslušné dokumenty.
- (34) S cieľom zabezpečiť nepretržitú účinnosť opatrení stanovených v tomto nariadení by Komisia mala pravidelne preskúmať ich primeranosť a podávať o tom správy Európskemu parlamentu a Rade, čím sa zaručí transparentnosť a zodpovednosť.

- (35) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením (EÚ) č. 182/2011.
- (36) Keďže ciele tohto nariadenia, a to poskytnúť podporu Ukrajine na účely pokrytia jej finančných potrieb, najmä tak, že sa jej poskytne výhodná krátkodobá a dlhodobá pomoc vo forme úveru v rámci makrofinančnej pomoci a nenávratnej finančnej podpory v rámci mechanizmu, nemožno uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov ich rozsahu a dôsledkov ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.

- (37) Vzhľadom na naliehavosť spôsobenú výnimočnými okolnosťami v dôsledku nevyprovokovanej a neodôvodnenej útočnej vojny Ruska sa považuje za vhodné uplatniť výnimku z osemťždňovej lehoty stanovenej v článku 4 Protokolu č. 1 o úlohe národných parlamentov v Európskej únii, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii, Zmluve o fungovaní Európskej únie a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.
- (38) Vzhľadom na situáciu na Ukrajine by toto nariadenie malo z dôvodu naliehavosti nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Kapitola I
Všeobecné ustanovenia

Článok 1
Predmet úpravy

Týmto nariadením sa zriaďuje Mechanizmus spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu (ďalej len „mechanizmus“) a Ukrajine sa sprístupňuje výnimočná makrofinančná pomoc vo forme úveru (ďalej len „úver v rámci makrofinančnej pomoci“) s cieľom podporiť ju pri uspokojovaní jej finančných potrieb.

Článok 2
Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „podpora Únie“ je úver v rámci makrofinančnej pomoci a nenávratná finančná podpora, ktoré sa sprístupňujú v rámci mechanizmu;
2. „bilaterálny úver“ je úver, ktorý priamo alebo nepriamo poskytuje tretia krajina ako bilaterálnyveriteľ v prospech Ukrajiny;

3. „oprávnený bilaterálny úver“ je bilaterálny úver, ktorý Komisia schválila ako oprávnený v rámci mechanizmu;
4. „úver v rámci makrofinančnej pomoci“ je výnimočná finančná podpora, ktorú Únia sprístupňuje Ukrajine vo forme úveru podľa kapitoly III;
5. „dohoda o úvere v rámci makrofinančnej pomoci“ je dohoda o úvere podpísaná Komisiou v mene Únie a Ukrajinou podľa kapitoly III;
6. „iné súvisiace náklady“ sú všetky náklady alebo poplatky splatné v spojitosti s úverom v rámci makrofinančnej pomoci a príslušným bilaterálnym úverom.

Kapitola II

Mechanizmus spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu

Článok 3

Účel

Účelom mechanizmu je poskytnúť Ukrajine nenávratnú finančnú podporu, ktorá jej pomôže pri splácaní úveru v rámci makrofinančnej pomoci a pri splácaní oprávnených bilaterálnych úverov. Na uvedený účel dostáva mechanizmus prostriedky, ktoré pravidelne vypláca Ukrajine na pokrytie istiny, úrokov a akýchkoľvek iných súvisiacich nákladov spojených s úverom v rámci makrofinančnej pomoci a oprávnenými bilaterálnymi úvermi. Pri operáciách v rámci mechanizmu sa zabezpečuje rovnaký prístup k prostriedkom tak pre bilaterálnych veriteľov, ako aj pre Úniu.

Článok 4

Financovanie

1. Prostriedky pre mechanizmus pochádzajú zo:
 - a) súm prevedených v súlade s prílohou XLI k nariadeniu (EÚ) č. 833/2014, ktoré v súlade s článkom 21 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách predstavujú vonkajšie pripísané príjmy, a
 - b) súm prijatých ako finančné príspevky od členských štátov, tretích krajín alebo z iných zdrojov; takéto príspevky predstavujú vonkajšie pripísané príjmy v súlade s článkom 21 ods. 2 písm. a), d) a e) nariadenia o rozpočtových pravidlách.
2. V prípade všetkých príspevkov uvedených v odseku 1 písm. b) tohto článku sa medzi Komisiou v mene Únie a prispievateľom uzavrie dohoda o príspevku. Dohoda o príspevku obsahuje najmä ustanovenia týkajúce sa platobných podmienok. Komisia o uzavretých dohodách o príspevku bezodkladne informuje súčasne Európsky parlament a Radu.

Článok 5

Disponibilná podpora

1. Nenávratná finančná podpora v rámci mechanizmu je k dispozícii za podmienok stanovených v článkoch 6, 7 a 8 s cieľom pomôcť Ukrajine splatiť istinu, úroky a akékoľvek iné súvisiace náklady spojené s:
 - a) úverom v rámci makrofinančnej pomoci a
 - b) oprávnenými bilaterálnymi úvermi.
2. Nenávratná finančná podpora v rámci mechanizmu sa prideli s cieľom pomôcť Ukrajine pri splácaní úveru v rámci makrofinančnej pomoci a oprávnených bilaterálnych úverov uvedených v odseku 1 úmerne k podielu istiny každého úveru vyjadrenej v eurách na celkovom súčte istiny úveru v rámci makrofinančnej pomoci s istinami všetkých oprávnených bilaterálnych úverov vyjadrenom v eurách. Po tom, ako Ukrajina úplne splatí úver v rámci makrofinančnej pomoci alebo oprávnený bilaterálny úver vrátane úrokov a akýchkoľvek iných súvisiacich nákladov, sa tieto pridelené prostriedky upravujú tak, aby sa všetky budúce prostriedky v rámci mechanizmu pridelovali na zostávajúce úvery úmerne k podielu istiny každého úveru vyjadrenej v eurách na celkovom súčte istín všetkých zostávajúcich úverov vyjadrenom v eurách.

3. Komisia prijme rozhodnutie, v ktorom stanoví rozloženie pridelenia prostriedkov uvedeného v odseku 2 tohto článku medzi úver v rámci makrofinančnej pomoci a oprávnené bilaterálne úvery. Komisia použije istinu každého oprávneného bilaterálneho úveru vyjadrenú v eurách, ako sa uvádza v článku 6 ods. 5 písm. b). Komisia bezodkladne zmení uvedené rozhodnutie tak, aby zahŕňalo každý bilaterálny úver po nadobudnutí platnosti tohto úveru. Komisia môže zmeniť uvedené rozhodnutie s cieľom úmerne znížiť prostriedky pridelené na bilaterálny úver, ak tento bilaterálny úver nie je vyplatený v plnej výške do 31. decembra 2027.
4. Celková suma istín úveru v rámci makrofinančnej pomoci a oprávnených bilaterálnych úverov uvedených v odseku 1 nesmie presiahnuť 45 miliárd EUR.

5. Nenávratná finančná podpora v rámci mechanizmu sa poskytuje v eurách.
6. Všetky platby sú podmienené dostupnosťou prostriedkov uvedených v článku 4 ods. 1.
7. Únia nenesie žiadnu zodpovednosť za splatenie oprávnených bilaterálnych úverov.

Článok 6

Vykonávacie rozhodnutie Komisie o oprávnenosti bilaterálnych úverov

1. Ak chce Ukrajina požiadať o podporu v rámci mechanizmu s cieľom získať pomoc pri splácaní bilaterálneho úveru, predloží Komisii znenie príslušnej bilaterálnej dohody o úvere do 1. júna 2025.

2. Komisia bezodkladne posúdi oprávnenosť bilaterálnych úverov v rámci mechanizmu v súlade s týmito kritériami:

- a) bilaterálna dohoda o úvere nebola podpísaná pred 20. septembrom 2024;
- b) zmluvná strana bilaterálneho úveru koná pod záštitou iniciatívy skupiny G7 s názvom „Poskytnutie úverov pre Ukrajinu urýchľujúce využitie mimoriadnych príjmov“ a
- c) bilaterálny úver sa vyplatí v plnej výške v prospech Ukrajiny do 31. decembra 2027; toto vyplácanie môže byť podmienené splnením politických podmienok.

Na účely posúdenia môže Komisia požiadať Ukrajinu o dodatočné informácie.

3. Odkladná podmienka stanovená v bilaterálnej dohode o úvere, podľa ktorej táto dohoda nenadobudne platnosť skôr, ako Komisia schváli oprávnenosť bilaterálneho úveru alebo skôr, ako dohoda o vykonávaní mechanizmu uvedená v článku 7 nadobudne platnosť, nebráni kladnému posúdeniu bilaterálneho úveru Komisiou.

4. Komisia schváli oprávnenosť bilaterálneho úveru prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia.
5. Vo vykonávacom rozhodnutí Komisie uvedenom v odseku 4 tohto článku sa stanoví:
 - a) bilaterálny veriteľ;
 - b) istina bilaterálneho úveru vyjadrená v eurách; ak je to potrebné, istina bilaterálneho úveru sa vyjadrí aj v mene príslušného bilaterálneho úveru, pričom výmenným kurzom na euro je denný výmenný kurz eura uverejnený v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie* 20. septembra 2024, a
 - c) odôvodnenie kladného posúdenia bilaterálneho úveru.

6. Súčet istín všetkých bilaterálnych úverov schválených Komisiou v súlade s týmto článkom s istinou úveru v rámci makrofinančnej pomoci nesmie prekročiť sumu stanovenú v článku 5 ods. 4.
7. Komisia môže zrušiť vykonávacie rozhodnutie uvedené v odseku 4 tohto článku, ak príslušná bilaterálna dohoda o úvere nenadobudne platnosť do 30. júna 2025.
8. V prípade negatívneho posúdenia bilaterálneho úveru Komisia oznámi toto posúdenie Ukrajine, pričom uvedie dôvody svojho posúdenia.

Článok 7

Dohoda o vykonávaní mechanizmu

1. Nenávratná finančná podpora v rámci mechanizmu uvedená v článku 5 sa Ukrajine poskytne až po tom, ako Komisia uzavrie s Ukrajinou dohodu o vykonávaní Mechanizmu spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu (ďalej len „dohoda o vykonávaní mechanizmu“).

2. Dohoda o vykonávaní mechanizmu obsahuje najmä tieto prvky:

- a) povinnosť Ukrajiny použiť nenávratnú finančnú podporu v rámci mechanizmu na splatenie istiny, úrokov a akýchkoľvek iných súvisiacich nákladov spojených s úverom v rámci makrofinančnej pomoci alebo s oprávnenými bilaterálnymi úvermi;
- b) údaje o bankových účtoch všetkých bilaterálnych veriteľov, na ktoré má Komisia vykonávať platby nenávratnej finančnej podpory v rámci mechanizmu súvisiacej s ich príslušnými bilaterálnymi úvermi;
- c) pokiaľ ide o nenávratnú finančnú podporu v rámci mechanizmu súvisiacu s úverom makrofinančnej pomoci, ustanovenia, ktorými sa zabezpečí, že Únia použije tieto sumy na priame splatenie úveru v rámci makrofinančnej pomoci;
- d) osobitné ustanovenia odrážajúce článok 5 ods. 7 a zabezpečujúce, že Únia nenesie zodpovednosť za žiadne škody spôsobené Ukrajinou alebo akýmkoľvek tretími stranami pri vykonávaní oprávnených bilaterálnych úverov, a to ani v dôsledku vykonávania mechanizmu, a najmä nie v prípadoch, keď sa sumy uvedené v článku 4 ods. 1 časom zmenia alebo prestanú byť dostupnými;

- e) povinnosť Ukrajiny získať od bilaterálnych veriteľov a bezodkladne poskytnúť Komisii dôkaz o:
- i) nadobudnutí platnosti každej bilaterálnej dohody a
 - ii) splnení každého záväzku splácania, pričom, ak je to potrebné, uvedie sa použitý uplatniteľný výmenný kurz;
- f) povinnosť Ukrajiny dohodnúť sa s každým bilaterálnym veriteľom na tom, že všetky sumy, ktoré Ukrajina poskytne bilaterálnemu veriteľovi na splatenie bilaterálneho úveru a ktoré sa okamžite nepoužijú na plnenie záväzku splácania, zostanú k dispozícii až do konca splatnosti záväzkov splácania, pričom všetky úroky, ktoré vzniknú v súvislosti s týmito sumami, sa použijú aj na plnenie záväzkov splácania vyplývajúcich z bilaterálnej dohody o úvere;

- g) povinnosť Ukrajiny pripojiť ku každej žiadosti o platbu:
 - i) podrobnosti o zostávajúcich sumách splatných podľa každej bilaterálnej dohody o úvere a
 - ii) podrobnosti o sumách, ktoré sú k dispozícii na splnenie povinností splácania uvedených v písmene f);
- h) výslovné povolenie pre bilaterálnych veriteľov výnimočne podať žiadosť o platbu podľa článku 8 ods. 6 za predpokladu, že bilaterálni veritelia predložia informácie uvedené v písmene g) tohto odseku, a
- i) akékoľvek ďalšie požiadavky potrebné na vykonávanie mechanizmu.

3. Dohoda o vykonávaní Mechanizmu spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu sa v prípade potreby zmení po nadobudnutí účinnosti každého vykonávacieho rozhodnutia Komisie prijatého podľa článku 6 ods. 4.

Článok 8

Vyplatenie nenávratnej finančnej podpory

1. Ukrajina môže dvakrát ročne predložiť Komisii žiadosť o nenávratnú finančnú podporu v rámci mechanizmu v súvislosti s úverom v rámci makrofinančnej pomoci a oprávnenými bilaterálnymi úvermi.
2. Komisia posúdi žiadosť Ukrajiny o nenávratnú finančnú podporu v rámci mechanizmu na základe týchto požiadaviek:
 - a) splnenie základnej podmienky stanovenej v článku 11 ods. 1, ktorá sa uplatňuje len na úver v rámci makrofinančnej pomoci;
 - b) potvrdenie, že celková hodnota vyplatených prostriedkov v súvislosti s úverom v rámci makrofinančnej pomoci alebo každým oprávneným bilaterálnym úverom vrátane prípadných vzniknutých úrokov nepresahuje celkovú sumu splatnú tomuto bilaterálnemu veriteľovi, a
 - c) dodržiavanie povinností vyplývajúcich z dohody o vykonávaní mechanizmu.

3. V prípade kladného posúdenia žiadosti o nenávratnú finančnú podporu v rámci mechanizmu Komisia v závislosti od dostupnosti prostriedkov uvedených v článku 4 ods. 1 bez zbytočného odkladu prijme rozhodnutie, ktorým schváli vyplatenie nenávratnej finančnej podpory v rámci mechanizmu, a to vrátane sumy určenej na podporu splácania každého oprávneného bilaterálneho úveru a sumy sprístupnenej na podporu splácania úveru v rámci makrofinančnej pomoci. Vyplácaná suma v rámci mechanizmu zodpovedá sume prostriedkov dostupných na základe článku 4 ods. 1. Táto vyplácaná suma sa prideluje v súlade s rozhodnutím Komisie uvedeným v článku 5 ods. 3.
4. V prípade, že suma sprístupnená Ukrajine na podporu splácania úveru v rámci makrofinančnej pomoci je vyššia ako splatná suma úveru v rámci makrofinančnej pomoci, prebytok sa môže použiť na predčasné splatenie úveru v rámci makrofinančnej pomoci v súlade s článkom 15 ods. 2 písm. e) alebo si ho Únia môže ponechať výlučne na účely podpory splácania úveru v rámci makrofinančnej pomoci v budúcnosti. Na tento účel sa použijú aj všetky úroky, ktoré vzniknú v súvislosti s týmto prebytkom.

5. Keď Komisia posúdi žiadosť o nenávratnú finančnú podporu v rámci mechanizmu negatívne, bezodkladne o tom informuje Ukrajinu, pričom uvedie dôvody svojho posúdenia.
6. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 1 a 2 tohto článku, Komisia môže výnimočne, a to na základe riadne opodstatnených dôvodov, posudzovať žiadosti o platbu predložené bilaterálnymi veriteľmi, najmä ak Komisia prijala rozhodnutie v súlade s článkom 11 ods. 4 alebo ak Ukrajina nespĺňa svoje povinnosti vyplývajúce z dohody o vykonávaní mechanizmu.

Kapitola III

Makrofinančná pomoc

Článok 9

Sprístupnenie výnimočnej makrofinančnej pomoci Únie

1. Únia sprístupní Ukrajine výnimočnú makrofinančnú pomoc s cieľom pomôcť Ukrajine pri uspokojovaní jej finančných potrieb. Výnimočná makrofinančná pomoc Únie sa Ukrajine poskytuje vo forme úveru (ďalej len „úver v rámci makrofinančnej pomoci“). Úver v rámci makrofinančnej pomoci prispieva k pokrytiu medzery Ukrajiny vo financovaní stanovenej v spolupráci s medzinárodnými finančnými inštitúciami.

2. Uvoľnenie úveru v rámci makrofinančnej pomoci riadi Komisia na základe svojho posúdenia základnej podmienky uvedenej v článku 11 ods. 1 a plnenia politických podmienok zahrnutých v memorande o porozumení uvedenom v článku 12 ods. 1.
3. Úver v rámci makrofinančnej pomoci pre Ukrajinu je k dispozícii do 31. decembra 2024. Komisia ho sprístupní v jednej splátke, ktorú možno vyplatiť v rámci jednej alebo viacerých tranží. Vyplatenie všetkých tranží sa uskutoční do 31. decembra 2025.

Článok 10

Suma

1. Maximálna výška úveru v rámci makrofinančnej pomoci je 35 miliárd EUR. Ak však v čase prijatia rozhodnutia Komisie o uvoľnení splátky uvedenom v článku 13 súčet uvedenej maximálnej sumy, súm istín oprávnených bilaterálnych úverov, ktoré už Komisia schválila v súlade s článkom 6, a súm istín uvedených v deklarováných zámeroch tretích krajín oznámených Komisii pod záštitou iniciatívy skupiny G7 s názvom „Poskytnutie úverov pre Ukrajinu urýchľujúce využitie mimoriadnych príjmov“ presiahne sumu 45 miliárd EUR, maximálna výška úveru v rámci makrofinančnej pomoci sa zníži o hodnotu tohto rozdielu.
2. Ak sa finančné potreby Ukrajiny počas obdobia dostupnosti úveru v rámci makrofinančnej pomoci zásadne znížia, vrátane prípadu, že Rusko nahradí Ukrajinu vojnové škody, Komisia môže konajúc v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 16 ods. 2 znížiť výšku úveru v rámci makrofinančnej pomoci alebo ho zrušiť.

3. Úver v rámci makrofinančnej pomoci trvá maximálne 45 rokov.

Článok 11

Základná podmienka na poskytnutie podpory

1. Základnou podmienkou na poskytnutie úveru v rámci makrofinančnej pomoci je, že Ukrajina bude naďalej zachovávať a rešpektovať účinné demokratické mechanizmy vrátane pluralitného parlamentného systému a právneho štátu a zaručí dodržiavanie ľudských práv vrátane práv osôb, ktoré patria k menšinám.
2. Útvary Komisie a Európska služba pre vonkajšiu činnosť monitorujú plnenie základnej podmienky stanovenej v odseku 1, a to najmä pred uvoľnením splátky a vyplatením tranží, pričom sa v prípade potreby riadne zohľadní pravidelná správa Komisie o rozširovaní. Komisia v uvedenom procese zohľadňuje príslušné odporúčania medzinárodných orgánov, ako je Rada Európy a jej Benátska komisia. Pred uvoľnením splátky a vyplatením tranží Ukrajine Komisia informuje Radu o splnení základnej podmienky stanovenej v odseku 1.

3. Odseky 1 a 2 tohto článku sa uplatňujú v súlade s rozhodnutím 2010/427/EÚ.
4. Posúdenie uvedené v odseku 2 tohto článku sa vykonáva spolu s posúdením stanoveným v článku 5 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/792.
5. Ak Komisia zistí, že základná podmienka stanovená v odseku 1 tohto článku nebola splnená alebo už nie je splnená, pozastaví vyplácanie úveru v rámci makrofinančnej pomoci a uvoľnenie nenávratnej podpory v rámci mechanizmu uvedenej v článku 8, pokiaľ súvisí s úverom v rámci makrofinančnej pomoci.

Článok 12

Memorandum o porozumení

1. Komisia sa dohodne s Ukrajinou na politických podmienkach, ktorými má byť úver v rámci makrofinančnej pomoci podmienený. Tieto politické podmienky sa stanovujú v memorande o porozumení.

2. Politické podmienky stanovené v memorande o porozumení musia byť v súlade s kvalitatívnymi a kvantitatívnymi krokmi uvedenými v prílohe k vykonávaciemu rozhodnutiu (EÚ) 2024/1447 a vo všetkých jeho zmenách. Politické podmienky stanovené v memorande o porozumení musia okrem toho zahŕňať záväzok podporovať spoluprácu s Úniou v oblasti obnovy, rekonštrukcie a modernizácie ukrajinského obranného priemyslu v súlade s cieľmi programov Únie zameraných na obnovu, rekonštrukciu a modernizáciu ukrajinskej obrannej technologickej a priemyselnej základne a iných príslušných programov Únie.
3. Komisia schváli podpísanie memoranda o porozumení a jeho zmien prostredníctvom vykonávacích aktov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 16 ods. 2.

Článok 13

Rozhodnutie o uvoľnení splátky

1. Pred uvoľnením splátky Ukrajina predloží žiadosť o finančné prostriedky spolu so správou v súlade s ustanoveniami memoranda o porozumení.
2. Komisia rozhodne o uvoľnení splátky na základe posúdenia týchto požiadaviek:
 - a) splnenie základnej podmienky stanovenej v článku 11 ods. 1 a
 - b) uspokojivé splnenie politických podmienok stanovených v memorande o porozumení.
3. Vyplácanie tranží môže byť zosúladené s harmonogramom vyplácania úveru alebo nenávratnej finančnej podpory v rámci piliera I Nástroja pre Ukrajinu v súlade s nariadením (EÚ) 2024/792.

Článok 14

Operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov

1. Komisia je na účely financovania úveru v rámci makrofinančnej pomoci splnomocnená vypožičať si v mene Únie potrebné finančné prostriedky na kapitálových trhoch alebo od finančných inštitúcií v súlade s článkom 224 nariadenia o rozpočtových pravidlách.
2. Odchyľne od článku 31 ods. 3 druhej vety nariadenia (EÚ) 2021/947 sa finančná pomoc poskytovaná Ukrajine vo forme úveru v rámci makrofinančnej pomoci nepodporuje zárukou pre vonkajšiu činnosť. Na úver v rámci makrofinančnej pomoci sa netvorí žiadne rezervy a odchyľne od článku 214 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa nestanovuje žiadna miera tvorby rezerv ako percentuálny podiel zo sumy uvedenej v článku 10 tohto nariadenia.

3. Sumy pozastavené v súlade s článkom 11 ods. 5 tohto nariadenia sú v prípade potreby k dispozícii na podporu splácania operácií vypožičiavania si prostriedkov Únie. Použitie týchto prostriedkov uvedeným spôsobom nezbavuje Ukrajinu jej povinnosti splatiť úver v rámci makrofinančnej pomoci v súlade s podmienkami dohody o úvere v rámci makrofinančnej pomoci.

Článok 15

Dohoda o úvere v rámci makrofinančnej pomoci

1. Podrobné finančné podmienky úveru v rámci makrofinančnej pomoci sa stanovujú v dohode o úvere v rámci makrofinančnej pomoci.
2. V dohode o úvere v rámci makrofinančnej pomoci sa okrem prvkov stanovených v článku 223 ods. 4 nariadenia o rozpočtových pravidlách vyžaduje, aby:
 - a) sa na dohodu o úvere v rámci makrofinančnej pomoci a jej finančné prostriedky uplatňovali práva, zodpovednosti a povinnosti stanovené v rámcovej dohode v rámci Nástroja pre Ukrajinu uvedenej v článku 9 nariadenia (EÚ) 2024/792;
 - b) Ukrajina používala tie isté systémy riadenia a kontroly, ktoré sa navrhujú v Pláne pre Ukrajinu zriadenom podľa nariadenia (EÚ) 2024/792;

- c) sa zabezpečilo, že Únia má nárok na predčasné splatenie úveru v rámci makrofinančnej pomoci, ak sa zistí, že Ukrajina sa v súvislosti s riadením úveru v rámci makrofinančnej pomoci Únie dopustila podvodu alebo korupcie, alebo akéhokoľvek iného protiprávneho konania poškodzujúceho finančné záujmy Únie;
- d) Ukrajina naďalej dodržiavala základnú podmienku stanovenú v článku 11 ods. 1;
- e) sa prebytok uvedený v článku 8 ods. 4 mohol na podnet Komisie alebo na žiadosť Ukrajiny a so súhlasom Komisie úplne alebo čiastočne použiť na predčasné splatenie úveru v rámci makrofinančnej pomoci a

- f) sa podrobné podmienky splácania vymedzili na základe kaskádovej štruktúry, pričom:
- i) nenávratná podpora v rámci mechanizmu sprístupnená na úver v rámci makrofinančnej pomoci schválená v súlade s článkom 8 sa použije na priame splatenie úveru v rámci makrofinančnej pomoci;
 - ii) ak sa z dôvodu nedostatočných súm neposkytne žiadna alebo len čiastočná nenávratná podpora v rámci mechanizmu, sumy, ktoré si Únia ponechá v súlade s článkom 8 ods. 4, sa použijú na priame splatenie úveru v rámci makrofinančnej pomoci;
 - iii) ak sú sumy uvedené v bodoch i) a ii) nedostatočné a bola dosiahnutá dohoda o vojnových reparáciách pre Ukrajinu alebo o akejkoľvek rovnocennej finančnej náhrade vojnových škôd, Ukrajina použije takéto prostriedky na splatenie úveru v rámci makrofinančnej pomoci; a
 - iv) ak sú sumy uvedené v bodoch i), ii) a iii) nedostatočné, Ukrajina zostáva dlžná akúkoľvek zostávajúcu sumu splatnú v rámci úveru v rámci makrofinančnej pomoci.
3. Nedodržanie podmienok dohody o úvere v rámci makrofinančnej pomoci predstavuje dôvod na to, aby Komisia pozastavila alebo zrušila uvoľnenie splátky alebo vyplatenie tranží alebo v odôvodnených prípadoch požadovala predčasné splatenie úveru v rámci makrofinančnej pomoci.
4. Dohoda o úvere v rámci makrofinančnej pomoci sa na požiadanie sprístupní súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

Článok 16

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Kapitola IV

Záverečné ustanovenia

Článok 17

Informovanie Európskeho parlamentu a Rady

1. Komisia informuje Európsky parlament a Radu o vývoji týkajúcom sa vykonávania tohto nariadenia, ako aj o vyplácaní prostriedkov v rámci mechanizmu a úveru v rámci makrofinančnej pomoci, a včas poskytuje uvedeným inštitúciám príslušné dokumenty. Uvedené informácie by sa mali poskytovať v súlade s medziinštitucionálnymi dohodami schválenými v rámci Nástroja pre Ukrajinu vrátane dialógu o Nástroji pre Ukrajinu.

2. Komisia každý rok do 30. júna predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní tohto nariadenia v predchádzajúcom roku vrátane hodnotenia tohto vykonávania. V uvedenej správe sa:
- a) preskúma dosiahnutý pokrok pri vykonávaní úveru v rámci makrofinančnej pomoci;
a
 - b) posúdi hospodárska situácia a vyhliadky Ukrajiny, ako aj pokrok dosiahnutý pri vykonávaní politických podmienok uvedených v článku 12 ods. 1.

Komisia vo vhodných prípadoch, najmä po uplynutí platnosti úveru v rámci makrofinančnej pomoci a všetkých oprávnených bilaterálnych úverov, zahrnie do správy uvedenej v prvom pododseku preskúmanie primeranosti opatrení, ktoré sú obsiahnuté v tomto nariadení.

3. Komisia do 31. decembra 2027 predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o hodnotení *ex post*, v ktorej posúdi výsledky a efektívnosť ukončeného úveru v rámci makrofinančnej pomoci poskytnutého podľa tohto nariadenia, a rozsah, v akom prispel k cieľom pomoci.

Článok 18

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V ...

Za Európsky parlament

Za Radu

predsedníčka

predseda/predsedníčka
